

irakaskintzan ari diren bizpairu ere erantsi zaizkigu. Geiago izan gintezkean, ta geiago izango giñakean noski, etor zitezkelako baimena garaizago adiraz ba'genie guziei. Amabitik amabost lagunera biltzen giñan; pilla polita, denon artean egoki lan egiteko.

Eguerdi artean ikastaldi ta irakastaldi bat; bazkal ondoan beste orrenbeste. Bildu giñan den-denok nola edo ala mintzatzeko gauza baitgiñan, zeran artu dugu batikpat arreta: alik eta ondoen mintzatzan, izkera aberasten, miiak zorrozten. Gure artean mintzaera bakarra euskera izan da illabete ontan. Jatorduan ere irakurgaiak euskerazkoak. Jolasean naiz ibiltera irtetean, euskeraz ari oi giñan. "Joanak joan" izan dugu eskolako irakurgaia. Orrez gaiñera, aditzari eman diogu astiñaldi epel bat.

Azken egunetarako, ta etorri naiko zukean zenbaitek Euskal Etxe'ra etortzerik izan ez zuelako, itzaldi batzuek eratu genituen. Leen egunez, Mitxelena Luis jauna etorri zitzaigun. Gaurko eusko-literaturaren joerari buruz itzegin zigun, oi duen tajuz ta jakitez. Bigarren egunez Txillardeggi jauna izan genuen. Gaia or nunbait ber-bera ukitu zuen. Oni, gaurko gazte ikasñ bati dagozkion kritika zorrotza ta bizarririk gabeko ago-jarioa zerizkion. Argi ta zabal mintzatu zitzaizkigun. Irugarren egunez Basarri jauna. Euskeraren egoera artu zuen itz-gai. Izkera dotorez ta ipin-apan erriaren zenbait berri eman zigun.

Auxe izan da dena. Emen aritu geranok pozik gelditu gera, ta datorren urtean, aal ba'ledi, berriro sayo bera egiteko asmotan. Iñork atsegin badu gure lana, pizkor bedi beste orrenbeste egitera. Denon onurako izango da.

Altuna'tar Patxi, S.J.

B I Z K A I t i k

(Derio'ko apaizgai batek Prantziko berri onak bialdu dizkigu).

Agorrillaren 6-ko "HERRIA"-n agertu zan artikulu batek auxe inoan prantzerez:

"Il onen 27, 28 ta 29-an, Bayona-ko "Musée Basque" etxean batzar txiki bat bilduko da, arduratsua batez be Euskalerriko lenengo eta bigarren irakaskintzan diardutenen maixuentzat.

"Prantzian, geroa ta alegin geiago egiten dabe irakasleak gaztedi bere iaioterriko ambientetik ez aldatzeko. Irakasleak nai dabe errialde bakoitzaren edesti ta geografia, edesti ta geografia nagusi edo generalean ezartzea, erriko kulturaren gaiak (abesti, esakun, t.a.) programa ofiziale tako gaien artean sartzea, ta batez be errietako izkuntzari bideak zabaltzea".

Baiña, zer egin orretarako? Zelan lortu leiteke ori?

"Jakintsu batzuek erantungo dabe nola jokatu bear dan gai onetzaz Euskalerrian, Akademiko nagusien baimenagaz".

Ikusten dogunes, txalogarriak dira Prantziko irakasleen asmoak. Erri bakoitzaren nortasuna aipatzea nai dabe ta ez zapaltzea. Auxe dala, uste dot, legezko bide zuzenean ibiltea. Jakintza, erriari berari dagokion lez emon bear yako.

Baiña etziran geratu asmoetan bakarrik. Asmoak bete egin bear dira ta orrexetarako bildu ziran, ba, Bayona'n ainbeste euskaltzale, maixu ta irakasle, danen artean erabaki sendo bat artzeko, au da, ikusteko zelan eskoletan aurrari euskera irakatsi.

Esan eta egin. Urrillan asita, aurrerantzean, gure bestekaldeko anai-arrebatxoak euskera ikasiko dabe euren iksatoletan, onelan euskerak iraun daian.

Gure aurtxoak euskaldunak izanda be, eskoletan euskera aztu-edo egiten dabe, erdera baiño entzuten ez dabelako. Ta gure umetxoak euskerarik egiten ez badabe, zein izango da euskeraren geroko zoria?

Gero, aurrak euskera ikasteko "IKAS" (Bulletin trimestriel) deritxon liburuxka bat jarri dabe Euskalerriko ikastola guztietan.

Geiago: lengo batean, irratia entzuten nengoala, Pariz-ko irratia esan eban erderaz, gitxi gorabera, "Bayona'ko Gotzaiaren bitartez, Euskalerriko eskola katolikoetan aurreri euske-

ra irakasteko baimena lortu zala ta, gaiñera, Gotzai berorrek bere apaizgai guztiak seminari-
oan euskera ikasteko agindu ebala". Zorionak!

Garitaonandia'tar Josu

Derio'ko apaizgaia

L A Z K A O ' t i k .

Kronikan esaten dugun beze-
la, Lazkao'tik etorri zitzaigun Muxika'tar Erru-
pin beneditarrak berri pozgarri bat eman zigun:
gure Aita Mokoroa "ideoloji iztegi" bat egiten
ari omen zaigu. Lan ederra eta bikaiña. Gutako
askori bururatu ere egingo etzitzaiguna. Eta
egin du zati bat: gaur 30.000 milla fitxa dauz-
ka poliki jarrita eta beste 20.000 inguru pape-
retan an-emen sakabanatuta.

Batentzako lan aundia, ordea, lan eder
auxe. Orregatik guk zerbait esan genuen denok
lagundu bear geniolari buruz. Adibidez, gure
ikastetxe askotan ba-dira euskal akademi edo
batzar txikiak; oiek artu dezakete berengan lan
oni laguntzea. Esate baterako urtean liburu bat
edo bi arakatur. Edo areago, bakoitzak liburu
bat urtean barna.

Gaurkoz ez dakigu zeatz-meatz nola egiten
dituen fitxak Aita Mokoroak. Urrengoan ia ematen
dugun onen berri. Baiña gutxi gora-beera, ba-da-
kigu nola diren ideoloji-iztegi aukerak.

Denok lan egiteko, ordea, besteek zer
egin duten jakin bearrean gaude, bestela alper-
rikako lana egingo genuke-ta. Orregatik argita-
ratzen ditugu emen gaurrarte Aita Mokoroak az-
tertu dituen liburu ta beste orrien zerrenda.
Iñork lagundu nai balu, artzen duan liburuaren
berri, berdin eman bearko luke.

Yakin'en urrengo zenbakietan berri geia-
go ematen joango gera. Yakin'en eta baita beste
illeroko orritxoan ere.

Onatx Errupin'ek diguna:

Aita Mokoroaren txartel edo fitxai buruz
ez dizut argitasunik ematen. Ala ere, A.Mokoroa-